

Naslov: Hrana za Evropu

4909

Reporter

Cilj drugog Poljoprivrednog foruma "Hrana za Evropu" u organizaciji beogradskog Ekonomskog instituta bio je da se analizira stanje, izazovi, šanse i perspektive i da koristeći najbolju praksu učesnici predlože rešenja u cilju davanja preporuka za kreiranje nove strategije i agrarne politike Srbije, a radi adekvatnijeg prilagođavanja, što boljeg korišćenja potencijala i jačeg pozicioniranja agroprivrede Srbije u zajedničkoj poljoprivrednoj politici i na tržištu EU. Među prvim govornicima skupu se obratio Aleksandar Vlahović, predsednik Sasveza ekonomista Srbije. Aleksandar Vlahović je rekao da se ove godine uprkos velikoj suši može očekivati suficit od 1,3 milijardi evra u spoljnom trgovinskom prometu, poljoprivrednim proizvodima.

Aleksandar Vlahović, predsednik Sasveza ekonomista Srbije

Jasno je da je za Srbiju agrar možda i najvažnija privredna delatnost, naravno sa energetikom, saobraćajnom infrastrukturom i zaboravljenom industrijom. Više od jedne trećine zaposlenih nalazi svoje radno mesto u agraru. 40% rasta BDP-a Srbije od 2001. pa do danas dugujemo pre svega rastu koji je ostvaren u poljoprivrednoj proizvodnji, odnosno u agrarnu proizvodnju. Ako bismo samo učinili minimalne napore na pročišćavanju kanala za navodnjavanje sa minimalnim ulaganjem mi bismo bili u situaciji da dupliramo izvoz koji dolazi iz ove privredne delatnosti.

Reporter

Govoreći na Forumu "Hrana za Evropu" ministar poljoprivrede je najavio bolje dane za poljoprivredu i tu tvrdnju obrazložio sadašnjim i budućim povećanjem agrarnog budžeta, donošenjem zakona o podsticajima sa dugoročnom važnošću, kao i ponudom da gazdinstva imaju šansu da budu partneri sa državom u investicijama u sisteme za navodnjavanje.

Goran Knežević, ministar poljoprivrede

Plan Srbije je na predlog Ministarstva poljoprivrede usvojila set mera za ublažavanje posledica suše i sa ponosom mogu da kažem daje ukupna vrednost te vanredne pomoći agraru preko 150 miliona evra, što je najveća pojedinačna intervencija države u prethodnih 25 godina. Suša je prouzrokovala i poremećaje na tržištu sirovina za proizvodnju osnovnih prehrambenih proizvoda, zbog čega je država privremeno ograničila izvoz šećerne repe, soje i suncokreta i tako obezbedila dovoljne količine sirovina za rad domaće prehrambene industrije. Vlada je intervenisala zalihama iz Robnih rezervi, a kasnije spuštanjem carina na uvoz. Ukoliko dosadašnje mere ne budu dovoljne da se stabilizuje ponuda osnovnih prehrambenih proizvoda na domaćem tržištu i to po prihvatljivim cenama vlada će razmotriti čak i zabranu njihovog izvoza. To je krajnja i nepopularna mera, ali vlada je potpuno odlučna da obezbedi sigurnost u snabdevanju osnovnih životnih namirnica i da pošalje jasnu poruku da neće raditi u interesu ni po volji nijedne interesne grupe, niti proizvođača, niti prerađivača, niti trgovaca, već isključivo u interesu društva i građana u celini. Zbog suše Ministarstvo poljoprivrede krenulo je u ostvarivanje strateških ciljeva, a to su povećanje agrarnog budžeta, izrada zakona o podsticaju u poljoprivredi i ruralnom razvoju i pronalaženju partnera za investicije. Naš cilj je da agrarni budžet raste iz godine u godinu kako u apsolutnom iznosu tako i u relativnom odnosu državnom budžetu, što ćemo povratiti već predlogom zakona o budžetu za 2013. godinu. Sledeći cilj je da se sistematskim zakonom uredi sve subvencije kako bi poljoprivredni proizvođači mogli da planiraju svoje aktivnosti u okviru dugoročnog predvidivog ponašanja države. Mogu da vam kažem da je Zakon o podsticajima završen, da će se naći na dnevnom redu Vlade Republike Srbije sledeće nedelje i da će biti pušten zatim u javnost. Na kraju želimo da uspostavljanje stabilnog sistema u društvu, a time i u agraru, podstaknemo poljoprivredne proizvođače na partnerstvo sa državom u kapitalnim investicijama, kao što je na primer izgradnja zalivnih sistema.

Reporter

Predsednik Društva agrarnih ekonomista Srbije profesor doktor Miladin Ševarlić poručio je da država u oblasti poljoprivrede više nema prava na nijednu grešku jer ih je u prošlosti bilo i previše i to u svim sektorima i da je zbog toga važno da nova strategija poljoprivrede obuhvati poljoprivrednike-farmere, prerađivačku industriju i prateće delatnosti. On je podsetio da preko 40 odsto prometa roba iz agrara prolazi kroz takozvanu sivu zonu i da tu gube svi - država, jer nema dotoka novca u budžet, a i sve druge institucije u sistemu. On je bio kategoričan i izrekao je zahtev državi da bez razlike na sve pritiske, pa i zabranu ulaska u Svetsku trgovinsku organizaciju, ne dozvoli upotrebu genetski modifikovanog semena i hrane u Srbiji. Prema većini izlaganja Srbija ima sve uslove da poveća vrednost svoje poljoprivredne proizvodnje, koja je sada šest milijardi, a da jedno poljoprivredno gazdinstvo, koje sada hrani 15 potrošača, poveća svoju produktivnost jer je u Nemačkoj broj onih koje snabdeva farmer 156.

Naslov: Hrana za Evropu

5165

Ministarstvo finansije i privrede radi na reformi poreskog sistema koje se odnosi na oporezivanje poljoprivrednog zemljišta, izjavio je na Forumu "Hrana za Evropu" savetnik za poljoprivredu u tom ministarstvu Saša Vitošević.

Goran Borčak, generalni direktor Victoria logistic Beograd

Dobar dan. Želim da vas pozdravim sve u ime Victoria grupe iz koje dolazim. Krenuo bih sa jednim citatom, svi smo to osamdesetih godina čitali, koji kaže ovako - "Ako kanimo pobijediti ne smemo izgubiti". Otprilike u poslednje vreme kada definišemo strategiju koja će nas u nekom kratkoročnom ili dugoročnom periodu dovesti u svemu onom što su prethodni govornici govorili, a to je da dođemo barem na pola onoga što, pa tamo negde u nekom za 20 godina do pola onoga što ima Holandija. Moja tema je bitka za tržište. Ja ću vam dati kako na to gleda jedna kompanija. Moju prezentaciju ću fokusirati na onaj treći deo, a tri dela su sledeća. Prvo podsetićemo se onog što je ranije izneto, nekih činjenica vezano za agroprivredu. Od danas koristimo taj termin. U drugom delu ćemo gledati neke probleme poljoprivrede i u trećem delu ćemo u par teza kako jedna kompanija koja se bavi i primarnom i prerađivačkom proizvodnjom biti izvedena u nekom srednjem roku iz tog začaranog kruga. 70% teritorije Srbije je poljoprivredno zemljište. Od toga 65% su oranice. Biljna proizvodnja čini 68% ukupne vrednosti poljoprivredne proizvodnje. 17% BDP-a čini agro poljoprivreda. 70% u strukturi vrednosti učestvuje ta naša poljoprivredna proizvodnja. Šta to govori? Jesmo agroprivredna zemlja, ali više agrarna nego agroprivredna. Da bi bili agroprivredna moramo raditi sve ovo drugo. Činjenica sledeća da u strukturi kada govorimo o izvozu, a tema celog panela je kako poboljšati naše performanse u izvozu, da u izvozu pre svega učestvujemo sa kada gledamo prve četiri stavke, to su kukuruz, malina, šećer i suncokretovo ulje. Šta vidimo? Kada bi pšenica došla tu onda bi imali i bolju situaciju, tri sirovine bi bile dominantne u izvozu. Ovako imamo dve sirovine i dva gotova proizvoda. Nije dobro. Reći ću samo da ulja u agroprivredi rastu neprestano sa svim učešćem. Suncokretovo i sojino ulje, što su naši proizvodi, u prvih pola godine gledano srpski izvoz učestvuju 50 miliona dolara je suncokretovo, a sojino ulje je 25 miliona dolara, što svi znamo EU je 50% našeg izvoza. Drugi deo mog izlaganja je vezan za te probleme. Sve smo lepo čuli. Disproporcija biljne i stočne proizvodnje. Sirovine su nešto što čini daleko veći deo produkta, kao što su gotovi proizvodi. Samim tim imamo nisku vrednost izvoza po jedinici površine. Završio bih ovo samo sa jednom konstatacijom što smi Victoria naučili u EU i izvozom tamo da njima trebaju samo najbolje stvari. To je jedno snobovsko tržište, ja to tako moram reći. Sa druge strane, nije uopšte bitno šta mi mislimo o našim proizvodima. Jako je bitno šta oni misle o tome, na koji način konstatuju naš kvalitet.

Reporter

Na primedbu prisutnih da na skupu "Hrana za Evropu" nema poljoprivrednika predsednik MK Grupe Miodrag Kostić je rekao da su prisutni lideri u proizvodnje hrane MK i Viktorija grupa.

Miodrag Kostić, MK Grupa

Kada kažu da nemamo lidera u regionu ja kažem da je jedna Viktorija grupa, druga MK grupa. Viktorija oko 600 miliona, MK grupa oko 700 miliona evra prometa. Sigurno smo lider u regionu. Od nas su veći samo pojedini u Ukrajini i u Rusiji. Reći ću samo da u Ukrajini ima 55000 hektara i u Srbiji 25. Izvezli smo šećernu repu, pa će prinos biti negde na nivou 600 evra po hektaru. Oko 9000 evra po hektaru vam je izvoz šećera. Malopre ste imali dve različite prezentacije. Jedna je bila da je izvoz Srbije da je 700 evra po toni, a ukupan izvoz srpske privrede na 4 miliona hektara imamo 2,7 milijardi dolara. Kada to podelite dobićete otprilike 700 dolara po hektaru. Malopre sam rekao da imamo izvoz šećera i šećernih proizvoda po hektaru 9000 evra. Da ne spominjem sada jabuke i na kraju finalne proizvode. Problem u Srbiji je što vi kada pogledate 15 godina unazad ljudi koji su došli na mesto u Ministarstvu poljoprivrede nisu realno imali iskustvo. Zato mi danas nemamo strategiju oko razvoja poljoprivrede. Nama treba menadžer u poljoprivredi. Mi imamo znanje i strategiju. Svako je gledao ovu prezentaciju. Imate ove dve kompanije koje su pokazale da je to izvodljivo. Kako to sada preneti na 4,2 miliona hektara. To je sada već u rukama Ministarstva poljoprivrede. Za početak treba da usvojimo strategiju. Srbija ima jednu veliku prednost i reći ću vam zašto je poljoprivredna važna. Slušao sam predavanje najpoznatijeg stručnjaka u svetu. Svet će u narednih par decenija da poraste za dve milijarde stanovnika. Danas imate u Americi milijardu stanovnika. Amerika nula, Evropa nula, neće se pomeriti. Afrika će da poraste sa milijardu na dve milijarde. Spremnii smo za EU. Jedva čekamo da uđemo u EU. Hteo sam da kažem još jedan podatak što se tiče navodnjavanja. Često ljudi kažu ne možemo zato što nemamo novca. Mnogo toga fali nama u organizaciji, pod jedan. Novca za navodnjavanje ima. Ove godine smo imali prinos 13,5 tona kukuruza. U ovoj jednoj godini kao što je ova pokrili smo sve troškove navodnjavanja.

Datum: 27.10.2012

Medij: Panonija

Emisija: Više od otkosa

Autori: Redakcija

Teme: Ekonomski institut; Aleksandar Vlahović

Početak

Emisija 27.10.2012 18:00:00

Prilog 27.10.2012 19:10:00

Kraj

27.10.2012 20:00:00

27.10.2012 19:46:59

Trajanje

120:00

37:59

Naslov: Hrana za Evropu

2536

Reporter

Profesor doktor Branislav Vlahović je ukazao da u strukturi izvoza dominiraju žitarice, a zatim voće, dok je izvoz mesa samo dva odsto. On je izrazio bojazan da će procenat izvoza mesa biti još manji. Vlahović je konstatovao i da Srbija nije u dovoljnoj meri iskoristila opšti sistem preferencijala za izvoz u SAD, te da takvim sistemima, kao i medijskom nastupu na stranom tržištu, treba pokloniti više pažnje. Mihalis Orfanudakis iz Saveta stranih investitora je rekao da nema sumnje da je poljoprivreda jedna od stubova rasta u zemlji, ocenivši da je najveći deo domaćih propisa harmonizovan sa standardima u EU, ali da zbog nedosledne implementacije na administrativnom nivou nisu iskorišćeni svi potencijali. Orfanudakis je istovremeno ukazao na potrebu jačanja institucija, uspostavljanju odgovarajuće tržišne kontrole. Generalni direktor Dunav hrana grupe Slobodan Petrović na skupu je poručio da je neophodno promeniti i makroekonomsku politiku kako bi se iskoristili potencijali agroprivrede. Prema rečima Petrovića od 2001. do 2011. inflacija je išla dva puta brže nego kurs, čime se sistematski uništavala domaća proizvodnja. Umesto da koristimo to što imamo dinar i ojačamo svoju proizvodnju mi smo uradili suprotno i zato danas imamo manje zaposlenih nego penzionera, dodao je Petrović zaključivši da je pogrešno stimulisati uvoz gotovih proizvoda. Dok vodimo ovakvu politiku biće nam samo gore, gore nego u Grčkoj, ocenio je Petrović. Direktor Mlekare Šabac Zoran Matić je naveo da je kvalitet srpskih proizvoda jednak evropskim kada je reč o prerađivačkoj industriji, ocenivši da je izvoz moguć i da se treba oslanjati na tržišta gde kupci prema proizvodima iz Srbije nemaju negativno mišljenje. Matić je kao primer naveo da se Mlekara Šabac uspešno probila na rusko tržište i postala ozbiljan uvozni brend, trn u oku i pojedinim velikim igračima iz EU. Generalni direktor PKB-a Rajko Mandić je rekao da ta kompanija vraća nasleđene dugove, ne pravi nove i da od države ne treba tražiti subvencije za eventualnu efikasnost. On je najavio izgradnju novih farmi koja će proizvodnju mleka podići na nivo evropskih proizvođača, rekavši da su kanali za navodnjavanje očišćeni i da će sistemom navodnjavanja do kraja godine biti pokriveno 6000 hektara. Učesnici panel bitke za tržište na drugom Poljoprivrednom forumu "Hrana za Evropu" ocenili su da Srbija ne sme biti zadovoljna ostvarenom strukturom izvoza i poručili da bi gotovi proizvodi trebalo da imaju veće učešće u odnosu na sirovine, što trenutno nije slučaj.